

سایت جامع آثار فمینیستی

www.daadaar.com

نام مقاله اعدام به جای سنگسار

نویسنده مقاله مسین علوی

تعداد صفحه ۴

تاریخ تمریر ۱۳۸۷/۰۵/۰۱

نام سایت رادیو زمانه

آدرس url http://radiozamaaneh.com/alavi/2008/07/post_226.html

اعدام به جای سنگسار

گفت و گو با مریم کیان ارثی درباره تصویب لایحه جدید قانون مجازات اسلامی :

گروهی از حقوق دانان و وکلای دادگستری در ایران به نام شبکه وکلای داوطلب درباره تصویب لایحه جدید قانون مجازات اسلامی در کمیسیون قضایی مجلس که در آن مجازات سنگسار همچنان در نظر گرفته شده هشدار داده و گفته‌اند که در حال حاضر نیز حداقل ۹ حکم سنگسار قطعی و لازم الاجرا است و خطر اجرای آنها، جدی است.

در این باره در گفت و گویی با مریم کیان ارثی، وکیل دادگستری در تهران و عضو شبکه وکلای داوطلب، ابتدا درباره تغییرات لایحه جدید قانون مجازات بویژه در مورد مجازات سنگسار پرسیدم؟

البته تغییرات، خیلی جزیی است. حرف حقوقدان‌ها این بود که همان مجازات‌هایی که وجود داشته، حذف بشود، اما همچنان وجود دارد. تنها تغییر، در اجرای حد رجم است.

یک تبصره‌ای آوردند مبنی بر اینکه هرگاه اجرای حد رجم، مفسده‌ای داشته باشد و باعث خطر برای نظام باشد، با پیشنهاد دادستان مجری حکم و تأیید رییس قوه قضاییه، در صورتی که حد با بینه شرعی ثابت شده باشد، تبدیل می‌شود به قتل یعنی اعدام و دیگر سنگسار انجام نمی‌شود و در غیر این صورت تبدیل به صد ضربه شلاق می‌شود.

منظور از بینه شرعی، همان شاهد و اقرار است. یعنی اگر اقرار باشد یا اینکه شاهدان دیده باشند، سنگسار تبدیل به قتل می‌شود و قتل هم از طریق اعدام صورت می‌گیرد. در غیر این صورت باشد، مثلاً با علم قاضی باشد می‌توانند که آن را به صد ضربه شلاق تبدیل بکنند.

طی سال‌های اخیر مدافعان حقوق بشر و از جمله کمپین ضد سنگسار، تلاش‌های زیادی را برای حذف این مجازات از قانون مجازات اسلامی انجام

دادند. این تلاش‌ها چه بازتابی در جریان تدوین لایحه جدید داشته است؟

وقتی که لایحه جدید در دسترس عموم قرار گرفت، حقوقدان‌ها نقدهای زیادی به آن وارد کردند. مخصوصاً جنبش زنان و همچنین شبکه وکلای داوطلب، یک سری مقالاتی را چاپ کردند و ایراداتی بر این لایحه مطرح کردند.

نمی‌شود گفت همه آن بد است تغییرات خوبی هم داشته در موارد مختلف. یعنی نمی‌شود آدم از آن چشم‌پوشی بکند. جریان‌ات مثبت وجود داشته، اما متأسفانه به آن حدی نرسید که این مجازات برداشته بشود که از لحاظ فقهی یک سری فقها هم به این نتیجه رسیدند که می‌شود در واقع مجازات رجم و سنگسار وجود نداشته باشد، اما متأسفانه به این نتیجه نرسیدیم و در لایحه مجازات سنگسار هست و متأسفانه تنها تغییر آن همان بود که گفتم و تبدیل آن به قتل که شامل اعدام می‌شود. امیدواریم به آن مرحله برسیم و دیگر قانونی بدون سنگسار داشته باشیم.

در کنفرانس مطبوعاتی روز یکشنبه شبکه وکلای داوطلب در مورد دست‌کم ۹ حکم سنگسار اظهار نگرانی شده. آیا این احکام طبق همین قانون موجود مجازات اسلامی براساس ضوابط قضایی رسیدگی شده و یا اینکه در سیر حقوقی این پرونده‌ها اشکالاتی وجود داشته؟

درواقع اکثر این پرونده‌ها با علم قاضی به اثبات رسیده، چون موارد مختلف هست، اقرار هست، شهادت شهود هست و علم قاضی هست برای اثبات زنا.

در اکثر پرونده‌های زنا که همکاران من وکالت آنها را به عهده دارند، با علم قاضی ثابت شده که خودِ بحثِ علمِ قاضی ایرادات بسیار زیادی به آن وارد است که من وارد آن بحث نمی‌شوم چون بسیار گسترده است.

اما در پرونده خود من - خانم کبری نجار - با اقرارِ موكَلِ من هست و تمام راه‌های حقوقی بسته شده، تمام آرای ایشان قطعی شده و ایشان الان حدود ۱۳ سال است که در حبس و منتظر اجرای حکم‌اش است و در کمیته عفو و بخشودگی هم تقاضای عفو کرده و متأسفانه تقاضای او هر سه بار رد شده.

یکی از مسائلی که قوه قضاییه در اعتراض به حکم سنگسار روی آن تکیه می کرده دستور آقای شاهرودی، رییس قوه قضاییه برای توقف اجرای این احکام بوده. ولی ظاهراً این دستور در حقیقت لازم الاجرا نیست. آیا راه دیگری، حقوقی و یا غیر حقوقی از نظر شبکه وکلای داوطلب وجود دارد برای اینکه دست کم تا موقعی که این مجازات در قانون مجازات اسلامی وجود دارد، از اجرای احکام جلوگیری بشود؟

بله، آقای شاهرودی دستور توقف اجرای سنگسار را دادند که متأسفانه این اتفاق در واقع نیفتاد و آخرین سنگسار هم فکر می کنم خرداد ماه ۸۶ بود که انجام شد و خب همه هم خیلی شوکه شدند، به جهت اینکه بعد از دستور آقای شاهرودی، این انتظار می رفت که احکام سنگسار اجرا نشود.

اما با توجه به اینکه در قانون ما، مجازات سنگسار وجود دارد و قضات هم چاره ای ندارند و مجبور هستند که بر اساس همین قانون، مجازات آن ها را تعیین بکنند، مجبور هستند این حکم را بدهند. این حکم چاره ای ندارد جز اجرای آن.

چون وجود دارد طبیعتاً هم احکام صادر می شود و هم اجرا می شود. الان در شرایط فعلی تنها راه آن، همان توقف اجرای این احکام به وسیله آقای شاهرودی یا عفو رهبری است و با توجه به قانون جدید، راه حل قانونی دیگری وجود ندارد.